

บทบาทของไทยในการผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอาเซียน : การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

จัดทำโดย นางสาวปิลันธนา ทองสัมฤทธิ์
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาพปัญหา

อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ซึ่งสนับสนุนความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ทั้งภายในภูมิภาคและโลก นอกจากนี้เป็นแหล่งน้ำ อาหารและพลังงานแล้ว ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ยังมีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของมนุษย์^๑

อย่างไรก็ดี จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น กิจกรรมของมนุษย์ รวมทั้งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติในระดับภูมิภาคและนำไปสู่ประเด็นสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ มลพิษทางอากาศ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง หมอกควันพิษข้ามพรมแดน และการหมดสิ้นไปของทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ สภาพภูมิอากาศทั่วโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิต ในหลายพื้นที่กลายเป็นทะเลทราย ขาดแคลนแหล่งทำกิน อาหารและน้ำดื่ม น้ำแข็งขั้วโลกละลายทำให้ปริมาณน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นซึ่งพื้นที่ชายฝั่งทะเลได้รับผลกระทบโดยตรง โดยภูมิภาคอาเซียนก็ได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงเช่นกัน อาทิ คลื่นยักษ์สึนามิที่ชายฝั่งภาคใต้ของประเทศไทย (๒๕๔๗) เหตุพิบัติภัยพายุไซโคลนนากิสีในประเทศพม่า (๒๕๕๑) เหตุน้ำท่วมในประเทศลาว (๒๕๕๒) คลื่นยักษ์สึนามิที่เกาะเมนทาโร ประเทศอินโดนีเซีย (๒๕๕๓) น้ำท่วมใหญ่ในหลายส่วนของประเทศไทย (๒๕๕๔) เป็นต้น เหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ของอาเซียน กลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ เกษตรกรรม และความมั่นคง และได้สร้างความตระหนักของอาเซียนต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้มากยิ่งขึ้น^๒

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกิจกรรมการพัฒนาของมนุษย์ อาทิ การผลิต การคมนาคมขนส่ง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การใช้พลังงานในอาคาร ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จะขัดขวางความร้อนไม่ให้ออกไปจากชั้นบรรยากาศ ทำให้บรรยากาศโลกร้อนขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาสถิติการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในประเทศสมาชิกอาเซียนในช่วง ๒๐ ปี พบว่า ทุกประเทศมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด สำหรับสัดส่วนพื้นที่ป่าเทียบกับพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมาพบว่าเกือบทุกประเทศมีสัดส่วนน้อยลง โดยประเทศที่มีสัดส่วนของป่าเทียบกับพื้นที่ทั้งหมดมากที่สุด ได้แก่ ประเทศบรูไน^๓ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนต่างมีส่วนในการทำให้เกิดปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ซึ่งก่อให้เกิดภัยธรรมชาติต่าง ๆ ตามมา เช่น เกิดพายุ น้ำท่วม ภัยแล้ง และผลสืบเนื่องอื่นๆ

^๑ “ภาพรวมความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้กรอบ ASEAN” สืบค้นจาก <http://mnre.stage.symetr.com/th/asean-environmental-management/asean-1/> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^๒ “Climate Change Legislation in Thailand, an excerpt from “The 2015 Global Climate Legislation Study” สืบค้นจาก <http://www.lse.ac.uk/GranthamInstitute/wp-content/uploads/2015/05/THAILAND.pdf> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^๓ “ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอาเซียน” สืบค้นจาก http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=4290&filename=index เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ตารางแสดงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยอาเซียน

ประเทศ	การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เทียบเท่ากับ คาร์บอนไดออกไซด์ (ล้านตัน)		การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ต่อคนเทียบเท่ากับ คาร์บอนไดออกไซด์ (ตัน)		พื้นที่ป่าไม้ (ร้อยละของพื้นที่รวม)	
	พ.ศ.2533	พ.ศ.2553	พ.ศ.2533	พ.ศ.2553	พ.ศ.2553	พ.ศ.2555
	บรูไน	18.4	20.2	71.5	50.4	78.4
กัมพูชา	19.5	191.6	2.2	13.3	73.3	55.7
อินโดนีเซีย	1,161.4	1,945.6	6.5	8.1	65.4	51.4
ลาว	30.1	99.7	7.1	15.6	75.0	67.6
มาเลเซีย	198.2	330.2	10.9	11.7	68.1	61.7
เมียนมา	875.3	361.5	20.8	7.0	60.0	47.7
ฟิลิปปินส์	96.1	158.6	1.6	1.7	22.0	26.1
สิงคโปร์	32.6	50.4	10.8	9.9	3.4	3.3
ไทย	208.1	413.1	3.7	6.2	38.3	37.2
เวียดนาม	99	306.2	1.4	3.4	28.8	45.4

ที่มา : Air Pollution and Climate Change & Biodiversity, Statistical Year Book for Asia and the Pacific 2014.

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงกลายเป็นประเด็นเร่งด่วนในอาเซียน และเป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ของอาเซียนในการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน ปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเป็นปัญหาในลักษณะข้ามพรมแดน จึงเป็นภาระหน้าที่ของประชาคมอาเซียนทุกประเทศที่ต้องร่วมมือกันป้องกันและเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยที่ประเทศไทยมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการรับมือปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง อันสอดคล้องกับการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เป้าหมายที่ ๑๓ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Action) จึงเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทนำในการผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะการรับมือกับสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่และปรับใช้ในประเทศต่าง ๆ ของอาเซียน เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในเป้าหมายที่ ๑๓ ไปพร้อมกัน เพื่อทำให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจไปพร้อมกับการรักษาสมดุลทางธรรมชาติและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน

บทวิเคราะห์

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญที่นานาประเทศได้เห็นพ้องที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างจริงจัง โดยประเทศไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการเข้าร่วมกับประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ลงนามและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต เมื่อปี ๒๕๓๗ และ ๒๕๔๕ และล่าสุด ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส (Paris Agreement) เมื่อปี ๒๕๕๙ โดยมีเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับประเทศ ภายหลังปี ๒๕๖๓ ที่ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ^๔ โดยรัฐบาลไทยได้ดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศข้างต้น ดังนี้

ระดับประเทศ

๑. การจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยมีการดำเนินการด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และ ๑๒ และกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙) ซึ่ง

^๔ “แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๙๓” สืบค้นจาก http://www.deqp.go.th/media/36631/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B8%9A%E0%B8%97_2558_2593.pdf เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

มีเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การพัฒนากรอบนโยบายเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพด้านพลังงาน รวมถึงส่งเสริมการขนส่งอย่างยั่งยืน รวมทั้งยังได้มีการจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก คณะทำงานประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการจัดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒๕๕๑-๒๕๕๕) ซึ่งเป็นแผนระดับชาติในการรับมือปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง การพัฒนาแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๒๕๕๘-๒๕๙๓)^๕ ซึ่งทุกภาคส่วนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนารองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นระบบในระยะยาว^๖ หน่วยงานภาครัฐยังได้จัดทำแผนงานโดยบูรณาการประเด็นสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงเข้าในแผนหลัก อาทิ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ แผนพัฒนาพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ อีกทั้งรัฐบาลยังได้สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยให้ความสนใจในประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประเด็นสำคัญของประเทศ

๒. การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยมีกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๐) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นต้น^๗ รวมทั้งยังมีความพยายามในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เพื่อรับมือกับปัญหาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อาทิ ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.... การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

๓. การดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ประเทศไทยได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานมาปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้ประเทศรอดพ้นวิกฤตและพัฒนาไปอย่างยั่งยืนและสมดุลภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก^๘ อาทิ การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานทดแทน เป็นต้น ซึ่งการกำหนดนโยบายและการพัฒนาประเทศที่เน้นความยั่งยืนและอยู่บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

^๕ “Climate Change Legislation in Thailand, an excerpt from “The 2015 Global Climate Legislation Study” สืบค้นจาก <http://www.lse.ac.uk/GranthamInstitute/wp-content/uploads/2015/05/THAILAND.pdf> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^๖ “แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๙๓” สืบค้นจาก http://www.deqp.go.th/media/36631/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B8%9A%E0%B8%97_2558_2593.pdf เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^๗ “Climate Change Legislation in Thailand, an excerpt from “The 2015 Global Climate Legislation Study” สืบค้นจาก <http://www.lse.ac.uk/GranthamInstitute/wp-content/uploads/2015/05/THAILAND.pdf> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^๘ “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” สืบค้นจาก <http://oic.mnre.go.th/download/pdf/333.pdf> เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ระดับภูมิภาค

อาเซียนได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ได้ระบุถึงการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย ส่งเสริมการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน และส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และสภาพชีวิตที่ดี^๙ โดยอาเซียนมีโครงสร้างและกลไกบริหารด้านสิ่งแวดล้อมแบ่งเป็น ๓ ระดับ^{๑๐} ได้แก่

- (๑) การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม
- (๒) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม
- (๓) คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม

ภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมมีการจัดตั้งคณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกลางประสานการดำเนินการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ประเทศไทยจะสามารถแสดงบทบาทในการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานไว้มาเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาของภูมิภาคอาเซียน อาทิ การถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ และโครงการพัฒนาแบบยั่งยืน การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อก้าวเดินไปพร้อมกันของอาเซียน ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมที่มีความก้าวหน้าอย่างสมดุล ความมั่นคง และยั่งยืนตลอดไป

นอกจากนี้ ประเทศไทยควรใช้ช่องทางแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อมูล ความรู้ รวมถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาทิ พลังงานทดแทน การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และสร้างกลไกในการเยียวยา หรือมาตรการสนับสนุนต่างๆ ขึ้นมารองรับ เพื่อสร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นในระดับภูมิภาคซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวในระดับโลก อีกทั้งยังเป็นการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ในเป้าหมายที่ ๑๓ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการของประเทศไทยทั้งการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไทยเข้าเป็นภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสารเกียวโต ความตกลงปารีสและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ นับเป็นโอกาสให้ประเทศไทยสามารถแสดงบทบาทนำในการผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะการดำเนินการ ดังนี้

- ประเทศไทยควรผลักดันประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เป็นประเด็นหลักในอาเซียน และแสดงบทบาทนำในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ควรยกระดับความร่วมมือในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียนให้มีความเข้มแข็งและจริงจัง เพื่อช่วยกันลดปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง โดยการจัดทำนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน และมีคณะทำงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของอาเซียน เพื่อการศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และแนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

^๙ “ประชาคมอาเซียน” สืบค้นจาก <http://web.krisdika.go.th/asean/index.php/members-of-asean?lang=th> เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^{๑๐} “โครงสร้างและกลไกการบริหารอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม” สืบค้นจาก <http://mnre.stage.symetr.com/th/asean-environmental-management/asean-2/> เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

- ประเทศไทยควรส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนและสร้างความตระหนักรู้ในภาระหน้าที่ของทุกคนในการให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและลดการก่อให้เกิดสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค อาทิ การรณรงค์ให้ประชาชนทุกประเทศช่วยกันลดการใช้พลังงานใช้บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติที่ย่อยสลายได้รวดเร็ว ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดไฟ ใช้รถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มจำนวนต้นไม้ในภูมิภาคอาเซียนให้มีมากยิ่งขึ้น
- รัฐสภาไทยสามารถแสดงบทบาทสนับสนุนฝ่ายบริหาร เพื่อรับมือและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยควรดำเนินการ ดังนี้ (๑) พิจารณาการออกกฎหมาย รวมทั้งการอนุมัติเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้าในการปฏิบัติงาน (๒) ส่งเสริมการพัฒนาประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (๓) ยกกระดับรัฐสภาในฐานะผู้ออกกฎหมายและควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารตามพันธกรณีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐสภาไทยยังสามารถแสดงบทบาทในการประสานงานระหว่างรัฐสภาสมาชิกอาเซียน รวมทั้งสร้างเสริมความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ และแนวการปฏิบัติที่ดีของภาครัฐสภาในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล “วิกฤตโลกร้อน เรื่องจริงหรือตื่นตูม” กลุ่มบริษัททีเอ็ม กรุงเทพฯ (๒๕๕๑)

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) “รายงานการศึกษาวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)” (๒๕๕๙)

“ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” สืบค้นจาก <http://oic.mnre.go.th/download/pdf/333.pdf> เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“โครงสร้างและกลไกการบริหารอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม” สืบค้นจาก <http://mnre.stage.symetr.com/th/asean-environmental-management/asean-2/> เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“ประชาคมอาเซียน” สืบค้นจาก <http://web.krisdika.go.th/asean/index.php/members-of-asean?lang=th> เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอาเซียน” สืบค้นจาก http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=4290&filename=index เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๙๓” สืบค้นจาก http://www.deqp.go.th/media/36631/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B8%9A%E0%B8%97_2558_2593.pdf เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“ภาพรวมความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้กรอบ ASEAN” สืบค้นจาก <http://mnre.stage.symetr.com/th/asean-environmental-management/asean-1/> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

“Climate Change Legislation in Thailand, an excerpt from “The 2015 Global Climate Legislation Study” สืบค้นจาก <http://www.lse.ac.uk/GranthamInstitute/wp-content/uploads/2015/05/THAILAND.pdf> เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐